

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 25
NUMMER 10
MAAND oktober 1996

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS
J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER
J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 209 : I. VAN HYFTE : Van Iseghems en Muscars weldoeners in Veldegem.
- blz. 211 : O. VILAIN : Afscheid van Walter Debrock.
- blz. 212 : J.M. BEKAERT : Herenkledij Brutus...Boekhandel Corman (2).
- blz. 221 : D. DESCHACHT : Archiefmateriaal gemeente Mariakerke.
- blz. 222 : Vraagbaak.
- blz. 223 : J.B. DREESEN : Een geslaagde renovatie op de Van Iseghemlaan nrs. 87-89. Brasserie Taverne "La Belle Epoque".
- blz. 225 : Nieuws van de vereniging.
- blz. 226 : J.P. FALISE : Het erevaandel 1830 van de Stad Oostende.
- blz. 228 : O. VILAIN : In Memoriam Florimond Corsellis.
- blz. 230 : 6e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

OKTOBER - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten die plaats vinden in de loop van de maand oktober 1996.

OKTOBER I - ACTIVITEIT. H. STORCK-FILMVOORDRACHT op woensdag 09/10/1996 om 14u30.

Wij herinneren onze leden aan deze belangrijke filmvoordracht die uitvoerig werd aangekondigd in ons septemбернаummer. Het wordt een bescheiden hulde aan ons geacht lid, de wereldgekende Oostendse cineast en realisator Henri STORCK. Van hem worden een zestal korte films vertoond die allen gedraaid werden te Oostende. Wij hopen op Uw aller aanwezigheid.

Van 21 september tot 19 oktober loopt in ons Museum een thematentoonstelling over Henri STORCK. Maak van de gelegenheid gebruik om hem beter te leren kennen.

OKTOBER II - ACTIVITEIT. AVONDVOORDRACHT

Een avondvoordracht met dia's en documentatiemateriaal gaat door op

donderdag 31 oktober 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr Colensstraat 6.

Het onderwerp : HEEMKUNDIGE ASPECTEN UIT OOSTENDSE CORRESPONDENTIE

De spreker : de heer Walter MAJOR, bestuurslid van onze Kring.
Auteur van het boek over het vliegveld van Stene

Dat prentkaarten, voor de goede waarnemer, diverse heem- en volkskundige aspecten kunnen bevatten is mettertijd tot een algemeen aanvaarde waarheid gegroeid. Minder geweten is echter dat ook brieven en briefhoofden een rijke bron van informatie op dit terrein kunnen zijn. Voorlopig blijft dit echter het domein van enkelingen. Een van die enkelingen is ons bestuurslid de heer Walter MAJOR. Sedert jaren verzameld en bestudeerd hij brieven en briefhoofden met betrekking tot Oostende. Hij bouwde dan ook mettertijd heel wat kennis over dit onderwerp op.

Op de laatste donderdag van de maand, en meteen de laatste dag ervan, komt hij ons informeren over Oostendse brieven en hun belang als geschreven bronmateriaal voor de plaatstelijke geschiedenis. Aan de hand van diabeelden en stukken uit zijn verzameling zal hij ons wegwijs maken in de vele gegevens die men uit brieven en briefhoofden kan afleiden, zowel op postaal, economisch, cultureel, iconografisch als familiekundig gebied. Een totaal nieuw aspect uit de brede waaier bronnen voor de lokale geschiedschrijver, iets dat U niet moogt missen. Wij kennen Walter als een onderhoudend spreker wat het aangename aan het nuttige gaat koppelen. Wij rekenen stellig op Uw aanwezigheid en zo als altijd is de toegang gratis en vrij voor alle belangstellenden. Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

VAN ISEGHEMS en MUSCARS : WELDOENERS IN VELDEGEM

door Ivan VAN HYFTE

Beide familienamen laten zich gemakkelijk associëren met één of ander Oostends gebeuren. De wijdvvertakte eerste was, naast 2 burgemeesters (1), vaak terug te vinden in heel wat hogermaatschappelijke middens voor onze stad. De tweede kreeg van die stad een straatnaam omdat de welgekende Arnoud MUSCAR (2) er als plaatscommandant een bravourstukje opvoerde met de Engelsen (20-05-1798) (3).

Ook zijn de 2 families aan elkaar gelieerd. Willibald-Josse VAN ISEGHEM (4) was gehuwd met Thérèse-Françoise VANDERSTRAETEN (5). Na hun huwelijk te Brugge op 28 december 1754 kregen ze maar liefst 8 kinderen. Het zevende, Isabelle Thérèse (6) huwde niemand minder dan "colonel commandant de la place d'Ostende" Arnoud MUSCAR. Haar elf jaar oudere broer, Philippe-Joseph (7), die in Gent woonde, bezat samen met zijn zussen Theresia (8) en Rosalie (9), omstreekse 1850 98 ha beboste grond in Veldegem, vooral aangeplant naaldhout.

Toen die in 1852 als vrijgezel stierf, werd dit aanzienlijk grondbezit verdeeld onder 3 MUSCAR-kinderen van zijn zus Isabelle : Adolf, Florentine en Adèla. Vooral Florentina (Mevr. DE MERSSEMAN) wou grond schenken voor de bouw van de Veldegemse kerk, de pastorie en een gemeenteschool. Op 27 september 1865 werd de nieuwe kerk ingewijd. Zij lijkt (leek) op onze Hazegraskerk die eveneens aan Onze Lieve Vrouw was toegewijd en ook gebouwd was in de zestiger jaren van de vorige eeuw. De bruine kerkstenen werden gebakken in "den steenoven" eveneens op grond van de MUSCARS. De beschreven parochiale weldoeners worden nu nog op een marmeren gedenkplaat in de kerk herdacht.

Bidt voor de zaligheid

M. Philip-Joseph Van Iseghem, overleden te Brugge in 1852
Mejufvrouw Theresia Van Iseghem, overleden te Brugge in 1848
en Mevrouw Rosalia-Eugenia Van Iseghem, weduwe
eerst van M. Van Moorsel,
tweeds van M. Charpentier, overleden te Brugge in 1863,
hunne zuster
M. den Major Adolf-Eugeen Muscar, officier van 't Leopolds Order
Mejufvrouw Adela Isabella Muscar, overleden te Parijs in 1864
en Mevr. Florentina Rosalia Muscar, weduwe
eerst van M. Julius Roussel
tweeds van M. J.O. De Mersseman, overleden te Brugge in 1879,
hunne neef en nichten
en van hunne kleen-nichte, nichte en dochter Mevrouw
Julia-Josephina Roussel, geselnede van M. Eugeen Baratte
van Templeuve, overleden te Parijs in 1873
gewezen eigenaars en gevers van den grond waarop die kerk
gebouwd werd ter eere van Onze Lieve Vrouwe
't jaar O.H.J.C. 1863

- (1) André Jean VAN ISEGHEM was tweemaal Oostends burgemeester :
 a) van 1788 tot 1794 b) van 1805 tot 1814.
 - Jean Ignace VAN ISEGHEM (cfr. Van Iseghemlaan) was van 1861 tot 1882 burgemeester.
- (2) Arnoud MUSCAR : zoon van Pierre MUSCAR en Jeanne LESTANQUET :
 ° Bayonne (F) 01-08-1757, + Rijsel (F) 10-09-1837.
- (3) G. BILLIET. Tijdschrift De Plate sept 1977 p. 7-8.
- (4) Willibald-Josse VAN ISEGHEM : ° Oostende 15-12-1726, + Oostende 18-09-1802; was alhier Deens consul; koning Kristiaan VII van Denemarken logeerde bij hem op 6 augustus 1768 toen die onze stad bezocht.
- (5) Thérèse-Françoise VANDERSTRAETEN : ° Brugge 24-12-1733, + Oostende 17-02-1813, dochter van Pierre en Marie VAN SEVEREN.
- (6) Isabelle-Thérèse VAN ISEGHEM : ° Oostende 16-01-1772, + Rijsel (F) 09-08-1845.
- (7) Philippe-Joseph VAN ISEGHEM : ° Oostende 05-09-1761, + Brugge 15-08-1852, ongehuwd.
- (8) Thérèse-Jacqueline VAN ISEGHEM : ° Oostende 06-08-1758 + Brugge 28-11-1845, ongehuwd.
- (9) Rosalie-Eugénie VAN ISEGHEM : ° Oostende 15-03-1774, + Brugge 22-04-1863. Gehuwd 1) Théodore VAN MOORSEL (1773-1807)
 2) Jean Antoine CHARPENTIER (1767-1829)

APPENDIX

In het Brugse rijksarchief bevindt zich een akte (n° 127) die notaris J.B. SERRUYS op 27 september 1813 heeft verleden. Hierin verkoopt de familie VAN ISEGHEM "...toute une maison avec remise, écurie, jardin au coin de la Grande Place et de la rue du singe (de Apestraat is nu de Brabantstraat), occupée par le sieur Philippe VAN ISEGHEM et demoiselle VAN ISEGHEM...". Aansluitend op mijn hoger artikel is het interessant na te gaan wie de 5 betrokkenen waren die het pand voor 18.000 frank verkochten aan ene "café-tier" Etienne Marie ASSANDRI, gehuwd met Françoise ANDRIES.

- 1) Philippe VAN ISEGHEM, "propriétaire à Ostende".
- 2) Het echtpaar Arnoud MUSCAR "colonel retraité du service; présentement entreposeur (= stockeerder) des tabacs de l'arrondissement de Gand; membre dans la légion d'honneur" en zijn vrouw Isabelle VAN ISEGHEM die toen in Gent woonden. Beiden geven de opdracht aan Philippe VAN ISEGHEM zich met alle middelen te verzetten tegen de verzegeling van meubelen. papieren, afhankelijk van de successie van Thérèse VANDERSTRAETEN (+ Oostende 17-02-1813) weduwe van Willebald VAN ISEGHEM.
- 3) Willebald Josse VAN ISEGHEM, zoon van Willebald die in Gent woont in de "Rue Courte du Marais, section de la Réunion".
- 4) Jean Antoine CHARPENTIER (négociant") en zijn vrouw Rosalie VAN ISEGHEM.
- 5) Thérèse VAN ISEGHEM.

Met dank aan B. DENYS, D. FARASYN, R. VANCRAEYNEST en Aug. VAN ISEGHEM.

AFSCHEID VAN WALTER DEBROCK

Gedurende verschillende jaren was Walter Debrock effectief lid van onze Oostendse Heemkring "De Plate". Al woonde hij in Brussel, steeds kwam hij naar Oostende om de statutaire vergadering bij te wonen. "De Plate" verliest veel met Walter Debrock, die op 17 juli j.l. te Jette overleed. Verschillende malen heeft hij voordrachten voor onze Kring gehouden. Hij was een goede causeur, hij had een sterk geheugen en wist met honderden anekdotes zijn toehoorders te boeien.

Walter Debrock werd te Oostende op 13 februari 1911 te Oostende geboren. Zijn leven is een doorstrengeling geweest van een mooie carrière, waar hij het van leraar tot Administrateur-Generaal bij het Ministerie van Nederlandse Cultuur bracht. Daarnaast was hij ook Voorzitter van de Vrije Universiteit Brussel, Voorzitter van het Academisch Ziekenhuis V.U.B. en Docent-Emeritus aan de V.U.B. geweest.

Wegens zijn grote interesse en publicaties over de Kapers en alles wat de zee betrof was hij tot Voorzitter van de Koninklijke Marine Academie verkozen geweest.

Zijn oorlogsjaren waren evenwel de jaren die het zwaarst op hem gedrukt hadden. Zo werd hij een zeer actieve weerstander, waar hij het tot de graad van Luitenant-Kolonel bracht. Hij werd ingevolge verraad opgepakt en verbleef enkele jaren in een Duits concentratiekamp. Die periode heeft Walter Debrock in gans zijn verdere leven gekenschetst als de mens die, alhoewel hij sommige gebeurtenissen nimmer kon vergeten, toch zeer breeddenkend was en over zoveel kleine zaken waaraan de medemensen zwaar tilden kon heenstappen. Relatievereren scheen in zijn lijfspreuk te staan. Met een vrolijke lach kon hij sommige gebeurtenissen gadeslaan en alleen eens zeggen "Hoe is het mogelijk?".

Toen de oorlog ten einde was vond hij tussenin nog de tijd om zijn reserve-militaire graden met week-end cursussen verder te behalen. Hij werd aldus nog Ere-Luitenant-ter-Zee eerste klasse.

Het is veel geweest in één mensenleven, want we kunnen hier niet alles neerschrijven, zoals de verschillende publicaties die van zijn hand verschenen, de vele jury's waar hij deel van uitgemaakt heeft en nog zo veel meer.

Ik voel me zo onmachtig om gans de mooie figuur die Walter Debrock was hier neer te schrijven, maar die onmacht moet mijn grootste hulde zijn.

Vaarwel Walter, sterkte wensen wij aan zijn echtgenote Mevr. M.-J. Debrock-Kooy. Vergeten zal de Oostendse Heemkring "De Plate" U zeker nooit. Gij zijt een mens geweest zoals wij er gaarne zien.

Omer VILAIN
Ondervoorzitter "De Plate"

Herenkledij BRUTUS

Boekhandel CORMAN

door Jean Marie BEKAERT

Nicolas Mathieu Hubert CORMAN

Toen CORMAN het huis op nr. 51 in de A.B kocht was het pand op het gelijkvloers in twee winkels verdeeld. Alleen de winkel met nr. 51b, voorheen papierhandel HUBAUT, was in feite vrij. De beschikbare ruimte was destijds ruimschoots voldoende voor de opkomende boekhandel. In oktober 1929 verbouwde CORMAN dan ook alleen nr. 51 b (45).

December 1929 startte boekhandel CORMAN in eigen pand.

CORMAN groeide nu heel snel tot een begrip. De boekenkenner had snel door dat voor het zeldzame, het uitzonderlijke, het filosofische, het technische en het kunst-boek, CORMAN de boekhandel bij uitstek was. Ook raakten, met de dag, alle boekenrekken boordevol. Waar eens ruimte in overvloed was, kampte men nu met plaatsgebrek. Het verzadigingspunt was nabij. Droogkuis RIBBY, laatste huurder, kreeg dan ook in 1931 zijn vooropzeg. Met de verhuis van RIBBY kreeg het probleem voor meerdere jaren een oplossing (46).

Nicolas Mathieu Hubert CORMAN werd op 15 februari 1901 te Lontzen geboren. Niets bestemde CORMAN, in een landbouwersfamilie geboren, om boekhandelaar te worden (47).

Anno 1926 verscheen CORMAN voor het eerst in Oostende. Hij speelde het klaar om op nr. 44 Adolf Buylstraat, zijn intrek te nemen en er op goedgeeluk enkele tientallen vergeelde boeken te koop te stellen. Het boekwinkeltje, in de hall van de "Carillon" gevestigd, kende een groeiend succes. Bij CORMAN rees meteen de zucht naar zelfstandigheid. Op 13 mei 1929 kocht Mathieu CORMAN het winkelpand op nr. 51. Meteen werd zijn wens werkelijkheid (44).

Anno 1930 verscheen voor het eerst het ophefmakende tijdschrift "TRIBORD". Het blad, dat internationale weerklank vond, werd gelanceerd door Mathieu CORMAN, Felix LABISSE, Henri VANDEPUTTE en Joseph DELTEID (48). Voor informatie en abonnement kon men op telefoonnummer 1635 bij CORMAN terecht (49).

De "Littoral" van 6 december 1930 gaf, in haar wekelijkse rubriek "Au Rotary", relaas over de maiden speech van nieuw lid Mathieu CORMAN. Hierin deed de reislustige CORMAN het verhaal over zijn ontmoeting met de Duitse Keizer te Doorn in Nederland (50).

Raymonde CORMAN werd het eerste kind, op 1 september 1930, geboren bij het echtpaar Nicolas (Mathieu) en Maria KLINKENBERG (51).

In 1932 verliet droogkuis RIBBY nr. 51. Meteen verbouwde CORMAN de twee winkels tot één ruime boekhandel (52).

Oktober '32 innoveerde boekhandel CORMAN in de boekenverkoop. Deze maand kwam, voor het eerst, te Oostende een auteur zijn literair werk voorstellen. Blanche HOUVENAGHEL introduceerde er haar werk : "Impressions de la Mer" (53).

Margaretha CHEYNS werd op 8 juli 1933 in de duinen achter de Dancing CALIFORNIA vermoord (54). Haar lijk werd er door spelende kinderen ontdekt. Hoofdverdachte, marconist Octaaf WYFFELS, werd voor het assisenhof te Brugge veroordeeld tot 10 jaar gevangenis straf. Later werd de veroordeelde, in 1943, van alle schuld vrijgesproken (54). De dag toen de moord gepleegd werd was Mathieu CORMAN in gezelschap van enkele (goed beschonken) vrienden in de buurt van de CALIFORNIA aanwezig. Mathieu CORMAN werd dan ook als één der bijzonderste getuigen in deze zaak opgeroepen (55).

In oktober '36 begon de Antwerpse krant "De Dag" een rehabilitatie campagne voor WYFFELS. Hierbij werd de persoon van Mathieu CORMAN zodanig in het daglicht gesteld dat men had kunnen denken dat hij de dader was. Meteen daagde CORMAN "De Dag" voor het gerecht. Na een langdurig proces, beëindigd in maart 1939, werd "De Dag" wegens laster en eerroof veroordeeld (55).

Ondernemend zakenman opende Mathieur CORMAN anno 1934 een bijhuis in de Kustlaan te Knokke (56).

En in Oostende groeide boekhandel CORMAN uit tot een cultureel trefpunt van de intelligentia. Nobelprijswinnaar EINSTEIN, HUXLEY, LABISSE, Mac PACOL en Marcel BOLL hielden hier soms homerische discussies. Ook James ENSOR was er vaak bij (57). Mensen die later zouden beroemd worden troffen elkaar in de boekhandel. Zowel Karel JONCKHEERE, als Gustaaf PERMEKE, Leon SPILLIAERT en Stijn STREUVELS waren hier niet vreemd.

De geboorte van Alain CORMAN op 3 maart 1935 werd voor de familie de belangrijkste gebeurtenis van het jaar (58). Waarom boekhandel CORMAN dit jaar van telefoonnummer verandere is niet bekend. Maar telefoon nr. 1635 werd nu nr. 2000 (59).

Anno 1936 trok Mathieu CORMAN als free-lance journalist, in opdracht van het Franse blad "Ce Soir", naar Spanje (54). Destijds was de communistische dichter Louis ARAGON er hoofdredacteur (54). Bij deze missie ontmoette hij Ernest HEMINGWAY die er correspondent was voor een Amerikaanse krant. Onder de titels "Terres de troubles" en "Bruleurs d'idoles" stelde CORMAN zijn belevenissen later te boek (54).

Anno 1937, bij de eerste huiszoeking van het Brugs Parket bij CORMAN legde die beslag op het boek "Navaja Souvenir". De benadering "Kunst of Pornografie" werd door beide partijen op een subjectieve wijze ingeschat. Met de jaren groeide de problematiek uit tot een kat-en-muis spel.

Februari 1937 dagvaarde Mathieu CORMAN de N.V. Patria, uitgeefster van "De Dag", voor eerroof en laster. Het vonnis waarbij "De Dag" veroordeeld werd, viel pas in april 1939 (60). Met als titel "Een belangrijk vonnis" meldde de Zeewacht van 15 april 1939 de veroordeling van de krant "De Dag". "De Dag" kreeg de verplichting het vonnis in 5 opeenvolgende nummers te publiceren, alsook in twee Oostendse weekbladen (60).

In 1939 vonden enkele leden van het Spaans Republikeins Gouvernement onderdak bij boekhandel CORMAN, voor hun vertrek naar Mexico (60a).

Het Oostends telefoonnet werd in 1939 volledig vernieuwd. Van telefoon nr. 2000 werd het destijds nr. 714.11 (61).

Mei 1940 !

Onmiddellijk stond Mathieu CORMAN in het verzet. Samen met de andere Oostendse communist DUBOIS was hij de man die ondergedokenen naar Portugal smokkelde. Henri KERMAREC werd de verbindingsman tussen Brussel en Monteauban in de Garonne.

In een treffen met de Guardia Civilia werd Mathieu CORMAN gevangen genomen en in een Spaans concentratiekamp opgesloten. Dank zij een list, opgezet door Belgisch Consul JOTTARD, werd Mathieu CORMAN meteen Jean HAUTMONT van Canadese nationaliteit. Het waren verontwaardigde Britten die de vrijlating eisten, en bekwamen, van de bij vergissing opgesloten Canadees.

Nu kwam CORMAN in Schotland terecht. Op vrijwillige basis volgde hij er een parachutistenopleiding en behaalde er een schitterende tweede plaats. Zijn aanvraag om boven België gedropt te worden werd geweigerd. Bekend als communist vertrouwde men hem niet. De legerleiding wees CORMAN toen aan voor sabotageopdrachten in Duitsland (62).

In oktober 1940 kwam Henri VANDEPUTTE zich te Oostende vestigen. Toen nam hij het risico boekhandel CORMAN verder open te houden. Onder de Duitse bezetting, en te Oostende te meer, was het een gevaarlijke, harde en ondankbare taak. Hierbij kwam nog dat Mathieu CORMAN destijds publiek als communist aangeschreven stond. Vier jaar naeen beheerde Henri VANDEPUTTE boekhandel CORMAN onder moeilijke omstandigheden (63).

"WE ZIJN ZE KWIJT" titelde "De Zeewacht" op 16 september 1944.

Al in oktober 1944 verscheen in "La Flandre et le Littoral" publiciteit voor boekhandel CORMAN (64).

Het feit dat boekhandel CORMAN nog bestond was grotendeels aan de inzet van Henri VANDEPUTTE te danken. Of hiermede rekening gehouden werd toen in 1945 Henri KERMAREC aangesteld werd om de boekhandel te beheren valt te betwijfelen.

April 1946 stichtte Henri VANDEPUTTE, onder eigen beheer, de "Librairie de la Bibliothèque" op nr. 2 in de Madridstraat (65). Met de "Internationale Boekhandel en CORMAN als concurrenten vatte de nieuwkomer een onmogelijke strijd aan. Ook kwam de boekhandel van VANDEPUTTE nooit echt van de grond. Het jaar na haar ontstaan ging de "Librairie de la Bibliothèque" reeds dicht (66). De 75-jarige Henri VANDEPUTTE overleed in de Madridstraat 14, op 1 april 1952 (67).

Aanvang 1946 verliet Henri VANDEPUTTE het pand op nr. 51. Reeds op 13 juli 1946 betrok de herenigde familie CORMAN het huis. Echtgenote Maria KLINKENBERG (43 j) had de oppas over Raymonde (16 j) en Alain (11 j) (68). Mathieu CORMAN kwam nu terug in de weer voor zijn boekhandel.

Anno 1947 opende CORMAN in de Ravensteinstraat te Brussel zijn tweede bijhuis. Voor wie in Oostende niet kon bediend worden bood een belletje op tel. 11.67.29 soms de oplossing (69). Toen boekhandel CORMAN zich in 1948 terug op het telefoonnet te Oostende abonneerde, werd het tel. nr. 727.24 (70).

Felix LABISSE, vriend van Mathieu CORMAN, ving in 1947 aan met het schilderen van een reeks muurportretten in de boekhandel. De kunstenaar beëindigde het werk in 1952. Drieëntachtig kunstenaars, schrijvers, geleerden en denkers werden afgebeeld. Werden geportretteerd : ARAGON, KAFKA, APOLLINAIRE, JARRY, GIDE, MAURIAC, PREVERT, CLAUDEL, LA FOURCHADIERE, REBOUX, KIPLING, COLETTE, MAC ORLAN, SHAW, MAUROIS, MORAND, TIMMERMANS, VALERY, CARCO, de NOAILLES, MAETERLINCK, de REGNIER, MICHAUX, GENET, MILLER, LEAUTAUD, MALLET-JORIS, SIMENON, VERHAEREN, MAC JACOB, RILKE, COCTEAU, ANOUILH, PROUST, BRETON, de BEAUVOIR, de GHELDERODE, QUENEAU, VIAN, SARTRE, DALI, ENSOR, LABISSE, JONES, GUARESCHI, JONCKHEERE, CURIE, EINSTEIN, ROSTAND, ERASME, DOSTOJEWSKI, POE, SHAKESPEARE, MOLIERE, GOETHE, DANTE, CERVANTES, ZOLA, HEMINGWAY, LILAR, HUGO, CELINE, GRACQ, BERNANOS, ELUARD, MONTHERLANT, GIJSEN, ZWEIG, STEINBECK, St. EXUPERY, CALDWELL, MANN, BRECHT, WALSCHAP, GORKI, TOLSTOI, CHOLOKHOV, EHREMBOURG, GOFFIN, BRULEZ, DAISNE, CLAUS en nr. 83 CORMAN (71).

Mathieu CORMAN.

nr 83.

Naar de bladwijzers, bij ieder boek geleverd, beschikte CORMAN te Oostende over 1.196 meters rekken vol boeken. Alle genres, van de meest uiteenlopende auteurs waren te verkrijgen.

Anno 1951 was het terug zover. Dit jaar prijkte opzichtelijk (en niet toevallig) in het uitstalraam van CORMAN een kunstboek over GOYA. De cover beelde het subliem naakt van de "Maja Desnuda" af. Dat het tot een aanvaring moest komen met het Brugse parket was praktisch zeker. Zoals te voorzien werd het boek aangeslagen. CORMAN werd dan ook wegens zedenschennis voor de rechter gedaagd. Bij de rechtszitting wuifden CORMAN en zijn raadsman met Spaanse postzegels. Op deze prijkten de "Maja Desnuda". De vraag werd nu of Generaal FRANCO aan pornografie deed? Meteen werd de zaak verdaagd en CORMAN aan de deur gezet (72). Bij uitspraak op 13 februari 1953 van het Hof van Beroep te Gent werd CORMAN vrijgesproken (73).

In de nacht van 1 februari 1953 stond boekhandel CORMAN 75 cm. onder water. Toonbanken, tafels en heel wat rekken sloegen om in het met mazout besmeurde zeewater. De reddingswerken verliepen moeilijk bij gebrek aan electriciteit en zuiver water. Naar schatting werden die nacht bij CORMAN 22.000 boeken door de overstroming vernield (74).

In 1953 kwam het opnieuw tot een aanvaring met het Brugse gerecht. De grote manoeuvres vingen aan toen CORMAN, staatsprijs "Gangreen" van Jef GEERAERTS in zijn zaak te koop stelde (75). Het geliefde spelletje tussen de gerechtelijke diensten en CORMAN kon opnieuw een aanvang nemen.

Toen CORMAN in 1954 "Histoire d'O" in zijn raam uitstalde werd het Brugs parket razend. Voornamelijk de kunstvolle illustraties van Léonor FINI ergerde de gerechtelijke diensten. Herhaaldelijk werd de hele stapel "porno van toen" in beslag genomen. Keer op keer reed CORMAN naar Parijs bij de uitgever om een nieuwe voorraad exemplaren, die op hun beurt aangeslagen werden (76). Léonor FINI exposeerde anno 1980 zijn werk in het Casino te Oostende (76).

In 1974 kwam de zaak, voor de zoveelste maal, voor bij de correctionele rechtbank van Doornik. CORMAN, verdedigd door Meester LALLEMAND, bekwam een schrijven van Minister van Justitie CLOSE waarin gezegd werd dat Pauline REAGE's werk uit de verouderde indexlijst zou geschrapt worden (76a). Meteen was er geen vergrijp meer en ging CORMAN vrijuit.

Boekhandel CORMAN bekwam in juni 1954 een bouwtoelating voor het bezetten van de voorgevel. Het voorkomen van de zaak wijzigde meteen grondig (77).

De 55-jarige Maria KLINKENBERG overleed hier op 5 december 1958. Zij zag het daglicht te Balen, in de provincie Luik, op 19 augustus 1903 (78). Meteen betreurden Mathieu CORMAN alsook Raymonde en Alain een echtgenote en moeder.

In 1960 reisde Mathieu CORMAN naar Tibet. In zijn combi zwierf hij Azië door en beëindigde de reis met een bezoek aan Communistisch China in 1961 (79).

Onopzichtelijk stond in de kleine aankondigingen in de "Zeewacht" van 9 maart 1962 te lezen: "On demande vendeuse, s'adresser

Librairie Corman, 51 r. Ad. Buyl" (80). Boekhandel CORMAN nam toen Els DEMUYNCK in dienst. Met de jaren ontwikkelde zij een uitzonderlijke kennis over boeken en naslagwerken. Meer dan twintig jaar lang stond zij dan ook de klanten bevoegd te woord.

Eigenaar Mathieu CORMAN, vaak op reis, was de algemene beheerder van boekhandel CORMAN. In werkelijkheid beheerde Henri KERMAREC, "éminence grise" de drie CORMAN boekhandels. Zijn beheer in een nog open markt was voortreffelijk. Bij boekhandel CORMAN kwamen heel wat illustere personages over de drempel : Prins KAREL, Boris VIAN, Simonne SIGNORET, Paul DELVAUX, Jef GEERAERTS, Hugo CLAUS en Henri RONSE.

De stempel van het verleden volgt ons. Anno 1968 vond een journalist van "Panorama" het goed het verhaal van de "Moord in de Duinen" nog eens over te doen (81). Onheus en prikkelend herhaalde journalist J. CELS de feiten. Het kwam tussen CORMAN en het weekblad tot een persproces te Antwerpen. Alhoewel niet geschreven met het doel te schaden werd de opsteller van het artikel verantwoordelijk gesteld voor eerroof. Daar de feiten echter tot een ver verleden behoorden en de persvrijheid in acht genomen werd, werd alleen de morele schade weerhouden.

Zaterdag 1 maart 1969 was Paul-Henri SPAAK in boekhandel CORMAN aanwezig om er zijn memoires met een opdracht te voorzien (82).

Aanvang de jaren 70 kende boekhandel CORMAN een gevoelige afzwakking van haar omzet. Hieraan moest verholpen worden. Eind 1970 werd dan ook op nr. 3 in de Madridstraat een winkel gehuurd. December 70 opende hier een pocketafdeling met de bedoeling een nieuw publiek aan te trekken (83). Het werden moeilijke jaren.

Historicus Edouard BAELS kwam bij boekhandel CORMAN op 20 maart 1972 zijn werk voorstellen. Het gebeuren werd door heel wat prominenten bijgewoond (84). Rond dit tijdstip volgde Yvon KERMAREC zijn vader op aan het hoofd van boekhandel CORMAN.

In 1974 kwam Mathieu CORMAN in een vreemd parket terecht. Op beschuldiging van verleiding van minderjarigen werd hij achter de tralies gezet. Een vreemd verhaal van een weggelopen kind dat in het Knokse filiaal de nacht zou doorgebracht hebben, een woeste vader, de bekentenissen van de dochter, met alle gevolgen vandien. "Absurde en valse beschuldigingen" verzekerde CORMAN. Meteen zag de 73-jarige CORMAN zijn opsluiting als een overwinning van de gerechtelijke diensten na een strijd van jaren. Naar zijn oordeel een vuile zet.

CORMAN hield er een depressie van over, maar liet niets blijken voor zijn tegenstanders (het gerecht). Van Brugge werd hij naar de Gentse nor overgebracht. Korte tijd hierop werd CORMAN in voorlopige vrijheid gesteld.

Een tijd lang hoorde of zag niemand hem tot men op 16 februari 1975 in de bossen van Schleichen zijn lijk ontdekte. Mathieu CORMAN had zich, twee dagen voor zijn 74ste verjaardag, op een boogscheut van zijn geboortedorp, een negen millimeter kogel door het hoofd geschoten (85). Niemand zal ooit weten wat hem toen genekt heeft en zelfs dat ultieme nekken heeft hij aan niemand gegund. Op zijn grafzerk te Oostende staat te lezen : "Mathieu CORMAN 1901-1975 Homme Libre" (85).

Alain CORMAN nam toen de leiding van de boekhandel over.

In 1978 opende boekhandel CORMAN een afzonderlijke pocketboekenafdeling op nr. 14 in de Madridstraat. Het beoogde resultaat bleef uit.

In oktober 1979 presenteerde Jef GHEERAERTS zijn laatste werk bij CORMAN (86). Walter VAN DEN BROECK presenteerde er in mei 1980 zijn boek "Brief aan Boudewijn" (87).

Op 11 september 1980 titelde "Tips" : "Een halve eeuw Boekhandel CORMAN te Oostende" (88). Het artikel schetste de geschiedenis van klein naar groot van de boekhandel. Terecht werd de sterke figuur van Mathieu CORMAN middelpunt van het verhaal. Zijn menigvuldige wedervaren vormden de hoofdschotel van de kroniek. Bij deze gelegenheid werd een originele wedstrijd uitgeschreven waar 100 mooie prijzen aan verbonden waren. Op 26 september greep in de "Beaulieu" de prijsuitreiking plaats. Felix LABISSE overhandigde er enkele van zijn kunstwerken aan de prijswinnaars.

In dit uitzonderlijk jaar 1980 kwamen Ward RUYSELINCK, eind september, en Martin GRAY, eind oktober, hun werk voorstellen (89).

Met de jaren verzwakte het culturele imago van CORMAN. Nochtans werd daar, in de laatste jaren, aan gewerkt.

In 1982 nog richtte de boekhandel een culturele manifestatie in met een voorstelling van de biografie van kunstenaar Hubert MINNEBO (90).

Het tijt keerde.

Gemakkelijke en gebruiksvriendelijke media zagen het daglicht, de vakantie- en sportcultuur ontwikkelde zich snel, de communicatiemiddelen lagen in ieders bereik. Onder deze invloeden wijzigde het gedragspatroon van de verbruiker zich in belangrijke mate. De boekhandel kreeg een moordende concurrentie te verduren. Voeg hieraan toe dat, onder druk van de economische crisis, een bepaald deel van het lezerspubliek wegbleef.

De komst van "Fnac" in Brussel alsook de installatie van reuze boekhandels in Rijsel veroorzaakten op hun beurt een daling van de omzet bij CORMAN.

Een machtswisseling binnen het bedrijf in 1978 werd het uiterlijke teken van een zekere teloorgang bij CORMAN. Ook lieten de betalingen bij de uitgevers soms op zich wachten. Boekhandel CORMAN beleefde meteen zijn zwanenzang.

Anno 1985 passeerde Paul van TIEGHEM de TEN BERGHE, notaris te Oostende, akte waarbij : "Alain en Raymonde CORMAN hun handelshuis op nr. 51 in de Adolf Buylstraat, 193 m² groot, kad. sect. A nr. 95E, met een kadastraallegger van 329.700 fr verkochten aan Charles HEYLMAN en echtgenote Gilberte DEVRIENDT gedomicilieerd op nr. 33 in de Adolf Buylstraat" (85). De akte bepaalde verder dat het eigendom vanaf 1 maart 1986 vrij van gebruik was.

"CORMAN SLUIT" titelde "De Zeewacht" op 6 december 1985 en vervolgde : "Over enkele dagen start de grote uitverkoop die

wellicht duren zal tot eind februari. Het is niet bekend wie het huis, dat eigendom is van de familie CORMAN, nu heeft aangekocht en welke handelsactiviteiten daar zullen plaats grijpen. Wel is duidelijk dat het sluiten van CORMAN Oostende, niet alleen voor de Adolf Buylstraat, maar voor Oostende zelf, een enorm verlies betekent" (91).

Vrijdag 28 februari 1986, ging boekhandel CORMAN definitief dicht te Oostende. Een immens verlies voor de Oostendse intelligentia.

In de Adolf Buylstraat 51 vingen vanaf maart 1986 grote veranderingswerken aan. De firma BOEY Noël verbouwde het gelijkvloers tot een ruime en open verkoopsoppervlakte. Met uithangbord "Mik-Point" opende in april 1986 hier een Poster en Card-Shop. De echtlieden HEYLMAN-DEVRIENDT, eigenaars van de zaak, beheerden dit nieuw verkooppunt van de "Internationale Boekhandel". Ligging en aanbod moesten het succes van de nieuwe zaak verzekeren. Economische factoren en de consumment beschikten er anders over. Bij gemis aan rendabiliteit werd uitgekeken naar een huurder voor het handelspand.

Op 12 april 1989 stond te lezen in "Tips" : "Paul VANBECKEVOORT - agence DERMUL. Adolf Buylstraat : winkel met ongeveer 9 m gevel - 130 m² - zie kantoor" (93).

De nieuwe zaak heette nu "Soho" en werd een verkooppunt van de groep Press Shop A.L.G. n.v. uit Brussel. Het aanbod wijzigde zeer weinig, alleen details kregen een andere vorm. Ook nu kwam de zaak niet echt van de grond. "Soho" sloot haar deuren op 31 januari 1992.

In "Tips" van 19 maart 1992 verscheen : "Adolf Buylstraat - Handelshuis 190 m², vroeger "Soho", te huur. Overname 6.000.000 fr. (94).

In mei 1992 kwam het tot een vergelijk tussen de eigenaar en "Brutus tailor", uit de Alfons Pieterslaan 41 te Oostende. Het eerste teken aan de wand werd de uitverkoop van alle stocks van "Brutus", Alfons Pieterslaan. Hierop volgde een grondige inrichting van het winkelpand in de Adolf Buylstraat.

Zaterdag 12 september 1992 heropende "Brutus tailor" haar herenmodezaak op nr. 51 in de Adolf Buylstraat. Deze mooie mannenzaak betekend een beduidende aanwinst voor het Oostendse winkelcentrum.

-
- (45) ZW 26/10/1929.
 - (46) Tel. Gids 1931 en 1932.
 - (47) Kiezerslijsten 1949-1952.
 - (48) Tips 11/09/1980.
 - (49) Tel. Gids 1930.
 - (50) Litt. 06/12/1930 en ZW 13/09/1930.
 - (51) Litt. 13/09/1930.
 - (52) ZW 28/05/1932.
 - (53) ZW 08/10/1932.
 - (54) ZW 13/12/1985.
 - (55) ZW 15/04/1939.
 - (56) Tips 11/09/1980.

- (57) ZW 28/02/1975.
 (58) Kiezerslijsten 1966-68.
 (59) Tel. Gids 1934 en 1935.
 (60) EO 13/03/1937 en ZW 03/12/1938 en ZW 15/04/1939.
 (60a) NK 21/08/1980.
 (61) Tel. Gids 1939.
 (62) ZW 13/12/85 en 28/02/1975.
 (63) Kiezerslijsten 1946-48.
 (64) Fl. Litt. nov 1944.
 (65) ZW 26/04/1946.
 (66) Alg. Gids voor W.-Vl. 1947. Boekhandel "Libr. de la Bibl." komt niet meer voor.
 (67) BSO - + 01/04/1952 - Henri VANDEPUTTE, letterk.
 (68) Kiezerslijsten 1949-52.
 (69) NK 21/08/1980.
 (70) Tel. Gids 1948.
 (71) Postkaarten reeks 1 tot 83. Photo Jacques SCHREURS & V. FOOY. Ferme COLAS. 1. ARAGON, 17. TIMMERMANS, 42. ENSOR, 43. LABISSE, 46. JONCKHEERE, 48. EINSTEIN, 59. HEMINGWAY, 74. WALSCHAP, 82. CLAUS, 83. CORMAN.
 (72) ZW 13/12/1985, NK 21/08/1980 en Tips 11/09/1980.
 (73) ZW 23/01/1953.
 (74) NK 21/08/1980 en foto BOVIT 1953.
 VAN CAILLIE, boek 2 foto 170.
 ZW Spec. Editie 27/02/1953.
 (75) Tips 11/09/1980.
 (76) NK 21/08/1980 en Tips 11/09/1980.
 (76 a) ZW 01/03/1974.
 (77) ZW 18/06/1954.
 (78) Kiezerslijsten 1949-52 en NK 11/12/1958.
 (79) ZW 28/02/1975.
 (80) ZW 09/03/1962 en 06/12/1985.
 (81) ZW 29/11/1968.
 (82) ZW 14/02/1969.
 (83) Tips 23/12/1970.
 (84) ZW 17/03/1972, 31/03/1972.
 (85) NK 27/02/1975, ZW 28/02/1975 en Knack 19/02/1986.
 (86) ZW 26/10/1979.
 (87) Tips 15/05/1980.
 (88) NK 21/08/1980, Tips 11/09/1980 en ZW 23/05/1980.
 (89) Tips 18/09/1980 en 23/10/1980.
 (90) ZW 06/12/1985.
 (91) Knack 19/02/1986 en ZW 13/12/1985.
 (92) Tel. Gids 1987-1988, 1988-1989 en 1989-1990.
 (93) Tips 12/04/1989, 09/03/1989 en Streekkrant 19/01/1989.
 (94) Tips 19/03/1992
 (95) Tips 10/09/1992.

LEGENDE :	BSO	Burgerlijke Stand Oostende
	Car.	Carillon
	FO	Feuille d'Ostende
	EO	Echo d'Ostende
	ZW	Zeewacht
	AC...	Jaarboek
	Litt.	Le Littoral
	NK	Nieuwsblad van de Kust
	Fl. Litt.	La Flandre et le Littoral

ARCHIEFMATERIAAL GEMEENTE MARIAKERKE

Er bevinden zich stukken van Mariakerke te Brugge in het Rijksarchief en meer bepaald in het gemeentearchief BREDENE.

O.a. de bundels 734 tot 810 handelen over Mariakerke.

- 734-735 Mariakerke - voordracht van raadsleden en aanstelling.
738 Bried dd 31/01/1894 van de Burgemeester SERRUYS gericht aan het gemeentebestuur van Mariakerke i.v.m. een tussenkomst van het corps pompier bij de brand van de oliemolen van de heer STAESSENS op 25/08/1852 waarbij zij een bedrag vorderen van 182,19 fr. voor gebruik materiaal, linnen broeken enz.
739-748 Begrotingen.
749 Staat der bevolking van de gemeente Mariakerke (begin van opstelling januari 1830).
Zeer interessant stuk voor heemkundigen en genealogen. (Men zou van de rijksarchivaris moeten kunnen bekomen dat dit wordt gefotocopieerd).
766 Stukken in verband met de kerkfabriek - aanstellingen en rekeningen.
810 Nationale milititie Mariakerke tussen 1780-1796.

Meer aantekeningen nam ik niet.

Daniel DESCHACHT

LIDGELD 1997

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 1997 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "OOSTENDE GEZIEN OP KUNSTWERKEN" gekozen.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

De lidgelden die nu van toepassing zijn werden ingevoerd in 1989.
Dit is nu het 9e jaar dat ze niet gewijzigd worden ! ! !

Dit is o.a. mogelijk doordat enkele leden hun bijdrage gevoelig verhogen.

Volgt hun voorbeeld en geef ons een financieel steuntje

VRAAGBAAK

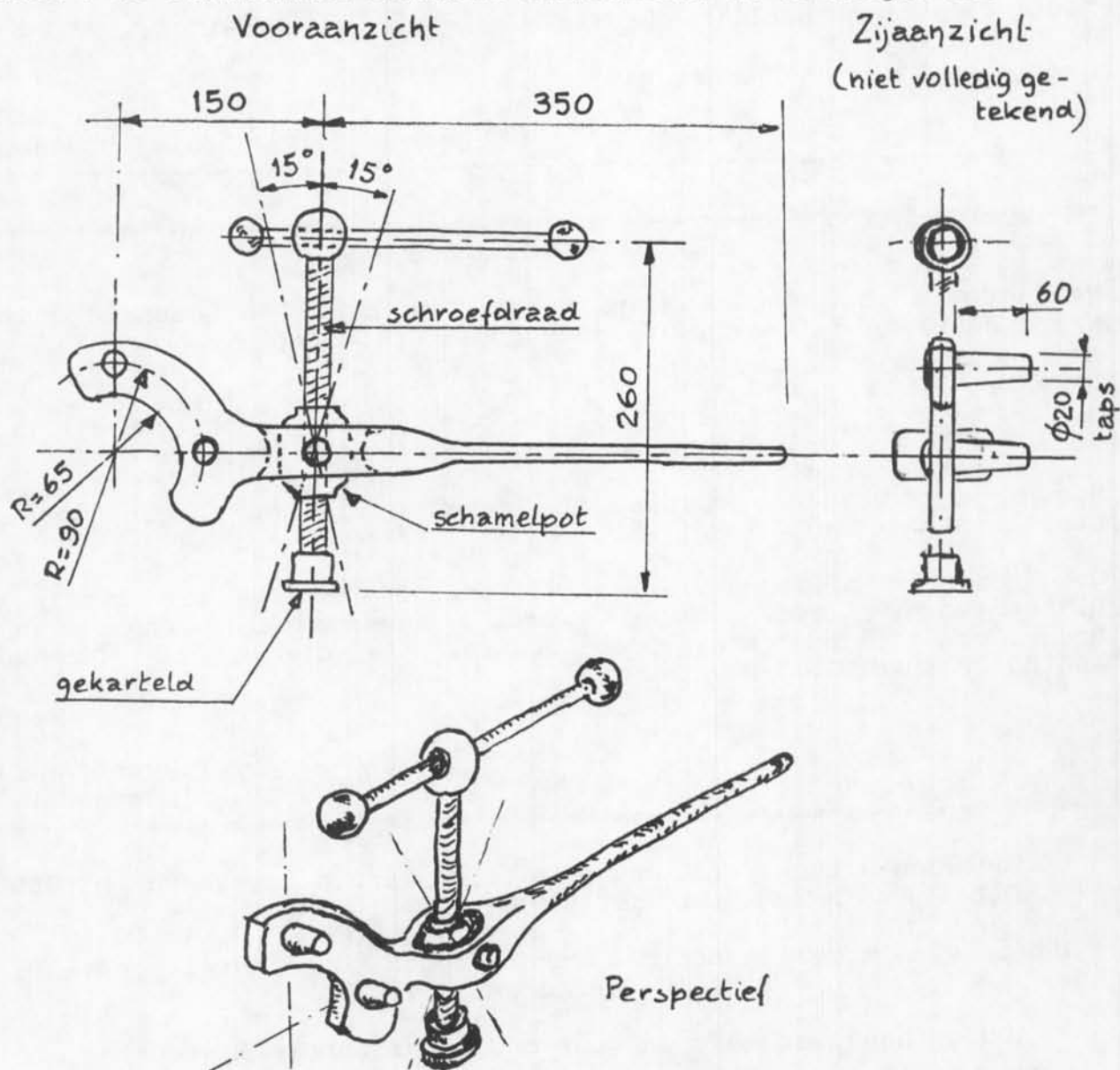
In het depôt van het heemmuseum "De Plate" ligt er een hulpwerktuig waarvan we het gebruik niet kennen.

Het bestaat in principe uit een gesmede tweepennensleutel (zoals tegenwoordig gebruikt o.m. bij elektrische haakse schijfslijpmachines voor opspannen en losmaken van de slijpschijf). Doch, daarnaast is een hefboom uitgerust met een soort vijzel, bestaande uit een schamelmoer en schroefstang met steunvoet. De onderzijde van de voet is gekarteld (zie fig.).

Mogelijks werd het werktuig gebruikt om moffen of schijven, voorzien van pengaten, los te wrikken. Dit, na inbrengen van de pennen in de pengaten van de mof of schijf, en de schroefstang te gebruiken als vijzel (vorm van domme kracht) om de mof of schijf los te draaien.

Indien U het gebruik, of toepassing, van het handwerktuig kent, kregen we graag een seintje. Dit kan bij de hoofdredacteur-penningmeester J.P. FALISE of secretaris-archivaris J.B. DREESSEN.

Nota : de schamelmoer schamelt uitsluitend in de lengte-as.

EEN GESLAAGDE GEVELRENOVATIE • 1

Brasserie-Taverne "La Belle Epoque".

Van Iseghemlaan 87-89.

In de goede oude tijd.

*Voor de restauratie
Foto's: Wille - Joosten.*

De stelling staat er.

EEN GESLAAGDE GEVELRENOVATIE • 2

Brasserie-Taverne "La Belle Epoque".

Van Iseghemlaan 87-89.

*Na de restauratie
met zicht op nr. 89.*

*Na de restauratie
met zicht op nr. 87.*

EEN GESLAAGDE GEVELRENOVATIE OP DE VAN ISEGHEMLAAN NRS. 87-89
BRASSERIE-TAVERNE "LA BELLE EPOQUE"

door J.B. DREESEN

Het is nooit te laat om goed te doen. Meer en meer mensen beginnen zich te realiseren dat afbreken en nieuwbouwen niet alles is. Dat hierdoor ons bouwkundig patrimonium mettertijd verloren gaat. Ook de nieuwbouw krijgt meer en meer kritiek. De vierkante blokken die men ons als moderne architectuur wil voorschotelen stemmen van langsom meer tot nadenken. Zij zijn imponerend in afmeting doch eentonig in aanblik en uit die eentonigheid groeit de verveling.

Jean COCTEAU zei het ooit zeer goed (Le Soir 06-12-1959) : "...ces villa's, ces hôtels que l'on démolit pour faire place à ces sinistres immeubles par quoi toutes les villes du monde se depersonalisent...." (al die villa's en hotels die afgebroken worden om plaats te maken voor een reeks sombere panden waardoor al de steden van de wereld hun eigenheid verliezen).

Ook in Oostende is de tendens van de restauratie en de gevelrenovatie, in het bijzonder, in opgang.

Een recent voorbeeld hiervan is het huis nr. 87-89 op de Van Iseghemlaan. De twee huizen, die sedert 1987 één gebouw vormen, werden in 1893 gebouwd. Huis nr. 89 werd jarenlang uitgebaat als een gekende tabakszaak om in 1975 een juwelierszaak te worden. Huis nr. 87 dat oostelijk ervan ligt was kleiner en herbergde in 1975 nog een kleine antiquarenzaak.

In 1985 stopte de juwelierszaak en werd nr. 89 omgebouwd tot een taverne. Die bleek echter te klein te zijn. In 1989 besliste men een doorsteek te maken naar nr. 87 en de hierbij beschikbaar wordende ruimten te gebruiken voor de vergroting van de uitbating.

Een vraag die men zich hier kan stellen is hoe het komt dat deze twee gebouwen in hun oorspronkelijke staat bewaard zijn gebleven en niet sneuvelden voor de bouwpromotors, rekening houdend met het weinig originele dat bewaard is gebleven op de Van Iseghemlaan. De reden ligt waarschijnlijk bij het feit van de geringe diepte van de twee gebouwen. Het grondvlak van nr. 89 is op de benedenverdieping niet groter dan 80 m².

In de loop van het 100-jarig bestaan van deze gebouwen hadden de gevels, bij gebrek aan onderhoud en de inwerking van het zeewater veel geleden. Waarschijnlijk werden de binnenruimten intens verhuurd want op alle verdiepingen waren de kamers uitgewoond.

Toen de huidige uitbaters, de heer en mevrouw WILLE-JOOSTEN, in 1991 de zaak overnamen namen zij architect D. REYNAERT van Oostende bij de arm en lieten zij een bestek opmaken van de toestand van het gebouw. Zij begonnen, voor eigen rekening, met het binnenste in orde te laten zetten, werk dat nog niet volledig beëindigd is. In februari 1995 besloten ze de twee gevels een renovatiebeurt te geven.

De firma SOETE van Brugge werd aangesproken voor het plaatsen van een stelling over de breedte van beide gevels. Het dak werd

gedicht en de ramen vernieuwd waarna de firma MAENE van Brugge de gevels zandstraalde. Vroegere reclameplaten werden verwijderd waarna de metsers de gehavende stukken opmetsten. Bijzondere zorg werd besteed aan de beelden op de steunberen onder de uitsprong van de derde verdieping.

Het houtwerk van de erkers kreeg een onderhoudsbeurt waarna de schilders aan het werk togen om bepaalde delen van de gevels te herschilderen. De werken duurden twee maanden.

Dank zij de inzet van de uitbaters werd dit hoekhuis van de Van Iseghemlaan en de Oosthelling in zijn oude glorie hersteld. Het is de blikvanger geworden van de Van Iseghemlaan.

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring "De Plate" houdt er aan de heer en mevrouw WILLE-JOOSTEN te feliciteren met hun initiatief en de wijze waarop de afwerking is gebeurd. Deze gevelrenovatie heeft een meerwaarde gegeven aan de verloederende Van Iseghemlaan. Laat ons hopen dat dit voorbeeld gevolgd wordt door andere uitbaters of eigenaars. Het is de enige manier om nog iets van het oude Oostende te bewaren.

Als U in de buurt bent heb dan even oog voor de schoonheid van zo'n oude gevel. Vergeet niet op de terras van de inrichting plaats te nemen en te genieten van een goed glas. Maak van de gelegenheid gebruik om de "patron" te feliciteren met zijn realisatie.

COURRIER DU LITTORAL. Oproep tot onze leden

Ons geacht lid de heer J. LALEMAN schonk onze vereniging 27 jaargangen van de COURRIER DU LITTORAL. Her en der ontbreekt er echter een nummer. Misschien kan een van onze leden ons aan een of meer van deze ontbrekende nummers helpen. Wij zoeken :

van jaargang 1965 het nr. 4
van jaargang 1966 de nrs. 1 en 51
van jaargang 1970 de nrs. 36 en 50
van jaargang 1971 de nrs. 43 en 44
van jaargang 1972 de nrs. 1, 17, 18 en 32
van jaargang 1973 het nr. 47
jaargang 1975 ontbreekt volledig
van jaargang 1976 de nrs. 12, 16, 32, 48, 49, 50 en 51
van jaargang 1977 de nrs. 1, 4, 32 en 49
van jaargang 1978 de nrs. 4, 5, 6 en 24
van jaargang 1979 de nrs. 44 en 49
van jaargang 1980 het nr. 34
van jaargang 1981 het nr. 1
van jaargang 1982 het nr. 47
van jaargang 1983 het nr. 3, 4 en 47
van jaargang 1984 de nrs. 21 en 49
van jaargang 1985 de nrs. 23, 38 en 39
van jaargang 1987 het nr. 2
van jaargang 1988 het nr. 34
van jaargang 1990 het nr. 52
van jaargang 1991 het nr. 13

Wij danken bij voorbaat voor de medewerking.

NIEUWS VAN DE VERENIGING

Op de Algemene Vergadering die plaats vond op 8 juni 1996 werden enkele belangrijke beslissingen genomen.

Bij de opening van de vergadering verwelkomde de voorzitter de volgende nieuwe effectieve leden.

- de heer Lionel DEWULF, raadsheer
- de heer Luc FRANÇOIS, professor dr. aan de Rijksuniversiteit Gent
- de heer Robert OUVRY, commodore van de RYCO-jachtclub
- de heer Hubert RUBBENS, Marine-beroepsonderofficier
- de heer Ivan VAN HYFTE, leraar geschiedenis
- de heer Paul van THIEGHEM, notaris
- de heer Koen VERWAARDE, ambtenaar van de stad Oostende

De vergadering besloot werk te maken van een paar werkgroepen.

De werkgroep "HEEMKUNDE EN GESCHIEDENIS OOSTENDE" die sedert een zestal jaren bestond uit mevrouw Simone MAES en de heren Jan B. DREESEN en Gilbert VERMEERSCH werd uitgebreid met de heren Daniël FARASYN, Norbert HOSTYN en Freddy HUBRECHTSEN.

Een nieuwe werkgroep "BIBLIOGRAFIE VAN OOSTENDE" werd boven de doopvont gehouden. Onder leiding van professor dr. Luc FRANÇOIS zullen de volgende heren hieraan meewerken : Jan B. DREESEN, Daniël FARASYN, Freddy HUBRECHTSEN, Emile SMISSAERT en Ivan VAN HYFTE.

De vergadering van oordeel zijnde dat de vereniging na 40 jaar aan een verruiming toe is keurde een naamsverandering goed.

De statuten werden als volgt gewijzigd :

Artikel 1. De vereniging zonder winstoogmerk neemt de benaming "OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE". De maatschappelijke zetel is gevestigd te Oostende, Heemmuseum De Plate.

De nieuwe naam van de vereniging wordt vanaf heden gebruikt. Om redenen van praktische aard zal het briefpapier en de omslagen met de oude benaming gebruikt worden tot uitputting van de bestaande voorraad.

Artikel 3. De vereniging heeft tot doel :

a. de studie en de belangstelling voor de heemkunde en de geschiedenis te bevorderen, en dit door het geven van lezingen, het inrichten van studie- en debatavonden, de publicatie van een tijdschrift, het steunen van initiatieven in verband met het gestelde doel, de contactname met gelijkaardige kringen, het inrichten en instandhouden van een heemmuseum, het inrichten van studiereizen, het verzamelen van alle mogelijke gegevens met betrekking tot het gestelde doel.

b. De verdediging op te nemen en te ijveren voor het behoud, bescherming en herstel van het historisch roerend en onroerend patrimonium en erfgoed van de stad en de regio Oostende, waaronder monumenten, gebouwen, straten, pleinen, buurten, plaatsnamen, enz. die waardevol geacht worden vanuit historisch, cultureel,

landschappelijk, stedenbouwkundig en archeologisch oogpunt. Hiervoor zullen ondermeer dezelfde middelen aangewend worden als hierboven in a. opgesomd, onverminderd de mogelijkheid om voor de bevoegde instanties in rechte te treden om het gestelde doel te bereiken.

Artikel 8 bis. Het materieel bezit van de Kring bestaat uit :

.....
d. Het dokumentatiecentrum dat bevat : alle mogelijke krantenknipsels en andere gedrukte of op elektronische informatiedragers opgeslagen gegevens over onderwerpen met betrekking tot Oostende en de Kuststreek.

.....

Artikel 24 wordt geschrapt.

Artikel 25 wordt artikel 24.

Het Bestuur

DE STOETEN OOSTENDENOARE. Oproep tot onze leden

Ons geacht lid de heer Gustaaf DESCHACHT schonk onze vereniging de 11 eerste jaargangen van "De Stoeten Oostendenoere". Er ontbreken echter een paar nummers. Misschien kunnen sommige van onze leden zorgen voor de aanvulling. We zoeken :

van jaargang 1 het nr. 7
van jaargang 3 het nr. 3
van jaargang 5 het nr. 1
van jaargang 7 het nr. 4
van jaargang 9 het nr. 4
van jaargang 10 het nr. 7
van jaargang 11 de nrs. 4, 5, 7, 8 en 10

Wij danken bij voorbaat voor de medewerking.

HET EREVAANDEL 1830 VAN DE STAD OOSTENDE

door Jean Pierre FALISE

In het december nummer van 1983 (blz. 83/270-272) van ons tijdschrift verscheen, van mijn hand, een artikel over het erevaandel 1830 van de stad Oostende. Dit vaandel werd door het Nationaal Congres geschonken aan elke gemeente of stad die vrijwilligers stuurde of op enerlei wijze bijgedragen had tot het welslagen van de revolutie.

Het vaandel dat Oostende ontving bestaat niet meer. Het diploma dat samen met het vaandel werd overhandigd, werd onlangs, bij het inventariseren van de Plate-bezittingen (inv. nr. 1325/77a), teruggevonden.

Het diploma is betrekkelijk groot (hoogte 55 cm, breedte 38 cm) zodat het reproduceren op A4 formaat erg zou schaden aan de leesbaarheid. Daarom vindt U hieronder de volledige tekst, uiteraard in het Frans, van bedoeld diploma

ROYAUME DE BELGIQUE

Commission des récompenses nationales

En vertu du décret du Congrès du 28 mai 1831

La Commission a résolu :

de décerner un Drapeau d'Honneur à la Commune

de

Ostende

Bruxelles le 27 septembre 1832

Les Secrétaires

Le Président

J. DE MOOR
A. PELSENEER

A. GENDEBIEN

LOI SUR LES RÉCOMPENSES NATIONALES

Au nom du Peuple Belge

Le Congrès national

Considérant qu'il est juste de récompenser le dévouement des communes qui se sont signalées en prenant une part glorieuse au triomphe de la cause nationale;

Décète

Art. 1er. Des drapeaux d'honneur seront décernés aux villes et communes dont les volontaires se sont portés sur les lieux menacés par l'ennemi, ou qui ont contribué d'une manière efficace au succès de la révolution.

Ces drapeaux seront aux couleurs nationales.

Ils seront surmontés d'un Lion Belgique au bas duquel se trouvera un côté le mot Liberté, et de l'autre le millésime MDCCCXXX.

2. La Commission qui décernera ces drapeaux sera composée des membres actuellement en fonctions de la Commission des récompenses créée à Bruxelles, et de neuf membres du Congrès, nommés par l'assemblée et pris dans les différentes provinces.

3. Les drapeaux décernés par la Commission seront distribués par le Chef de l'État, au nom du peuple Belge.

4. L'arrêté du Gouvernement provisoire en date du 14 janvier dernier (Bulletin Officiel n° 10) est aboli.

Charge le pouvoir exécutif de l'exécution du présent décret.

Bruxelles, au palais de la nation le 28 mai 1831.

Les Secrétaires membres du Congrès National.

Le Président du Congrès National

LIEDTS, Henri de BROUCKERE, v^{te} VILAIN XIII, NOTHOMB

E.C. DE GERLACHE

Décision du Congrès du 15 juin 1831

Sont nommés pour être à la Commission des récompenses : pour la province d'Anvers, M.M. F. DE ROBIANO, Brabant mérid^{al}, J^h D'HOOGVORST, Flandre Occid^{ale}, J. GOETHALS, Flandre Orientale, ANNEZ de ZIELEBEEK, Hainaut, A. GENDEBIEN, Liège, DE BEHR, Limbourg, F^x de MERODE, Luxembourg, MARLET, Namur, BRABAUT.

Commission des récompenses : M.M. J. CRABBÉ, A.P. PELSENEER, J. DE MOOR, DE PARTZ de COURTRAY, MICHIELS, DUCPETIAUX, LEVAE, E. FEIGNEAUX

IN MEMORIAM FLORIMOND CORSELLIS

Geboren in 1903 stierf Florimond CORSELLIS deze zomer op 93-jarige leeftijd.

"De Plate" moet aan haar stichtend lid een bijzondere hulde brengen. Florimond CORSELLIS was er immers bij toen op verzoek van Ary SLEEKES en Ernest DE TAEYE in 1954 "De Plate" als "Oostendse Folkloristische Kring" in "De Bierkelder" in de Christinastraat gesticht werd.

Gedurende enkele jaren zetelde hij in het bestuur en kreeg de titel toegewezen van "muzikaal adviseur". Ary SLEEKES had grote bedoelingen met "De Plate". Hij wenste dat alle Oostendse liederen zouden opgezocht worden en verder aangeleerd worden opdat ze niet zouden verloren gaan. Doch de eerste jaren van "De Plate" waren moeilijk. De meeste energie ging in het redden van materiële voorwerpen in het vooruitzicht van het openen van een eigen Heemkundig Museum.

Toch bleef Florimond CORSELLIS vele jaren als trouw bestuurslid naar de vergaderingen komen. Hij had een mooie muzikale carrière achter zich. Als zeer goede violonist was hij reeds in de twintiger jaren als een der jongsten in het Kursaalorkest opgenomen geworden. Vele beroemde musici en zangers heeft hij mogen begeleiden. Persoonlijk heb ik het altijd jammer gevonden dat hij zijn memoires over die boeiende periode uit zijn leven nooit op papier heeft gezet. Maar Florimond CORSELLIS, die uit een eenvoudige Oostendse familie kwam, leefde maar voor de muziek zelf. Hij werd ook leraar in het Stedelijk Muziekconservatorium en was ook gedurende vele jaren dirigent bij de Stedelijke Muziekharmonie.

Met hem verdwijnt een er laatste stichters van "De Plate", die hem eervol dankbaar blijft voor de steun en sympathie die hij steeds voor onze vereniging betoond heeft.

De strijkstok is neergelegd. Dat hij ruste in vrede.

Omer VILAIN
Ondervoorzitter "De Plate"

NIEUW!

SANSCULOTTEN EN PATRIOTTEN. DE ZUIDELIJKE NEDERLANDEN IN DE GROTE REVOLUTIES (ca. 1780-1830)

PROFESSOR LUC FRANÇOIS

Oostende

Waarom joeg de keizer-koster in de Zuidelijke Nederlanden de steden en de Provinciale Staten tegen zich in het harnas? Wie vertegenwoordigden Vonckisten en Statisten in de Brabantse Revolutie? Brachten de Franse revolutionairen 'vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid'? Waarvoor staat de 'Code Napoléon'? Welke belangen had de burgerij in revolutie tegen de gevestigde orde? Waarom riep de taal- en onderwijspolitiek van Willem I zoveel verzet op in het Zuiden?

In de periode van circa 1780-1830 waren de Zuidelijke Nederlanden meermaals het strijdtonel van omwentelingen die het maatschappelijk leven fundamenteel wijzigden. Ondanks restauratiepogingen werd er definitief kornaf gemaakt met het samenlevingsmodel van het Ancien Régime. Bestaande overheidsinstellingen werden afgeschaft en vervangen door gemoderniseerde en gerationaliseerde bestuursstructuren. De nieuwe politieke cultuur introduceerde 'moderne' beginselen als volksovereenkomst, scheiding der machten, constitutionalisme en verdedigde burgerlijke vrijheden als vrijheid van godsdienst en onderwijs, persvrijheid of vrijheid van vereniging. Luc François onderzoekt hoe uit de ingrijpende hervormingen zich moderne naties vormden.

FOTO: ALEX DE VRIET

De cursus bestaat uit vier lessen (voorlopig overzicht):

1. Conservatisme en verlichting
2. Van graanoproer tot machtsgreep van de burgerij
3. Hervormingen en de nieuwe politieke cultuur
4. De Europese landkaart hertekend

PRACTICA

Dinsdag 12, 19 en 26 november en 3 en 10 december van 14 tot 15 uur.

Oostende, Huize Astrid (Gentstraat 6, naast de Sint-Jozefskerk).

GELEID BEZOEK AAN
FORT NAPOLEON
INBEGREPEN

HOE INSCHRIJVEN?

Aan een cursus kan uitsluitend worden deelgenomen door vooraf in te tekenen op alle lessen van de cursus. Inschrijvingen worden aanvaard zolang de capaciteit van de zaal dat toelaat. Bij een teveel aan deelnemers wordt voor de toekenning van de plaatsen rekening gehouden met de datum waarop de inschrijvingen bij Universiteit Vrije Tijd Davidfonds v.z.w. in Leuven toekwamen.

Voor de betaling zijn er twee mogelijkheden:

- ofwel verstuurt u samen met het inschrijvingsformulier een gekruiste cheque voor het verschuldigd bedrag (op naam van Universiteit Vrije Tijd Davidfonds v.z.w.);
- ofwel stort u het verschuldigd bedrag op rekeningnummer 736-4031031-66 van Universiteit Vrije Tijd Davidfonds v.z.w., met als mededeling de passende code (b.v. AL/6/4) en de titel en plaats van de cursus (b.v. 'De middeleeuwen zijn anders' - Aalst)

Als wij uw inschrijvingsformulier en het verschuldigd bedrag goed hebben ontvangen, krijgt u van ons een bevestiging enkele dagen voor